

ธีรนุช ราชรองเมือง 2554: การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเมืองไทยและแนวทางแก้ไขตามทัศนะของ
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญาและศาสนา) สาขาวิชา
ปรัชญาและศาสนา ภาควิชาปรัชญาและศาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเวศ อินทองปาน, Ph.D. 149 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเมืองไทยและแนวทางแก้ไขตามทัศนะของพระพรหม
คุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเมืองไทยตั้งแต่อดีต
จนถึงปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาความคิดทางการเมืองของพระพรหมคุณาภรณ์ และ 3. เพื่อวิเคราะห์แนวทาง
แก้ปัญหการเมืองไทยตามทัศนะของพระพรหมคุณาภรณ์

ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประการแรก เกิดจากการรับเอา
วัฒนธรรมตะวันตกมาปฏิบัติโดยไม่คำนึงถึงฐานวัฒนธรรมของตนเอง ประการที่สอง การที่สถาบันสงฆ์ผู้มี
หน้าที่กล่อมเกลางานสังคมได้เสื่อมบทบาทลง และประการสุดท้าย คือ ผู้ปกครองและประชาชนส่วนใหญ่ไม่มี
ธรรมาธิปไตย

ในส่วนของการศึกษาความคิดทางการเมืองของพระพรหมคุณาภรณ์พบว่า ในทัศนะของท่าน สังคมที่
ดีได้แก่สังคมแบบธรรมาธิปไตย คือสมาชิกถือธรรม ถือความถูกต้องเป็นใหญ่ในการกระทำและวินิจฉัยสิ่งต่างๆ
สำหรับการเมืองพระพรหมคุณาภรณ์มองว่า เป็นงานของรัฐที่มุ่งต่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ส่วนรูปแบบการ
ปกครองที่ดีคือรูปแบบใดก็ได้ที่เป็นไปเพื่อความสันติสุขของสังคม ความคิดของพระพรหมคุณาภรณ์จึง
สัมพันธ์โดยตรงกับธรรมหรือหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และท่านเห็นว่าปัญหาสังคมการเมืองไทยคือ
การพัฒนาที่ขาดความสมดุลหรือขาดธรรม ส่วนหนึ่งมีสาเหตุหลักมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก
รวมทั้งการขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค

ดังนั้น ทางออกหรือการแก้ไขปัญหของสังคมไทยจึงอยู่ที่การกลับมาพัฒนาคนบนพื้นฐานภูมิปัญญา
วัฒนธรรมไทย สร้างจริยธรรมนักการเมือง สร้างสรรค์ธรรมาธิปไตยให้เป็นพื้นฐานประชาธิปไตย ซึ่งก็คือการ
นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาใช้เป็นหลักในการพัฒนา นำพระพุทธศาสนามาใช้อย่างมีคุณค่าและมี
ความหมายตามความเหมาะสมแก่กรณีและกาลเทศะ

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก